

Δειλό μάθημα καλών τρόπων

του Νικ. Λ.Γ. Λιναρδάτου

«**Τ**ό ΠΑΣΟΚ, ως αντιπολίτευση είχε μοιράσει άφειδώς υποσχέσεις προς πάσα κατεύθυνση...». Σας θυμίζει τίποτα; Όσοι παρακολούθησαν ή έδιάβασαν την όμιλία του προέδρου του ΠΑΣΟΚ ένώπιον των εκπροσώπων των παραγωγικών φορέων, έπ' ευκαιρία της 73ης Διεθνούς Έκθέσεως Θεσσαλονίκης για μία στιγμή θά νομίζουν πώς ή αναφορά είναι στο σημερινό ΠΑΣΟΚ. Όχι λάθος. Είναι για τό ΠΑΣΟΚ του Άνδρέα Παπανδρέου. Για την αντιπολίτευση πριν από τό 1981.

Η διαπίστωση διατυπώνεται σέ ένα πολύ ένδιαφέρον βιβλίο τό όποιο έκκυκλοφόρησε πριν από μερικές έβδομάδες. «Η Ελλάδα από τή Μεταπολίτευση στην Παγκοσμιοποίηση» (έκδόσεις Πόλις). Συγγραφέας ό καθηγητής στο τμήμα Πολιτικής Έπιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου κ. Γιάννης Βούλγαρης. Θά αντίγραψω μία άκόμη διαπίστωση του. Για τό ΠΑΣΟΚ στην έξουσία 1981-1989: «Τό ΠΑΣΟΚ αντιμετώπισε τά νέα προβλήματα μέ παλαιές συνταγές... έντονος παρεμβατισμός, έκτεταμένη επιχειρηματική δραστηριότητα του δημοσίου, ένίσχυση της ζήτησης, και ιδίως της "λαϊκής" κατανάλωσης, ώστε νά τροφοδοτήσει την έγχώρια παραγωγή... Οι κύριες κατευθύνσεις των δαπανών ήταν: μισθολογικές αύξήσεις ενός αύξανόμενου πληθυσμού δημοσίων υπαλλήλων, χρηματοδότηση ενός διευρυνόμενου δημόσιου τομέα ... αύξηση των πόρων της κοινωνικής πολιτικής (συντάξεις)». Προς γνώσιν. Έπί τά ίχνη. Παρόμοια έταξε από τή Θεσσαλονίκη. Θά οδηγήσουν στο ίδιο ξεπάτωμα της έθνικής οικονομίας.

Παρεξέκλινα όμως από τό θέμα των σημερινών παρατηρήσεών μου πού αναφέρονται στα κατάλοιπα ενός επιχειρηθέντος τότε «έκδημοκρατισμού» της κοινωνίας. Όδήγησε τελικά σέ επικράτηση μίας, δύσκολα νά περιγραφεί, άγενοϋς κοινωνικής συμπεριφοράς και άναιδούς δημοσιογραφικής διαγωγής. Δέν έμπόρεσα νά άντισταθώ στον κάριο σχολιασμό του κ. Βούλγαρη για την επικαιρότητά του. Η ιστορία πού έπαναλαμβάνεται.

Άφορμή για τό σημερινό κείμενο μου έδωσε τό νυχτερινό δελτίο ειδήσεων της NET της Τετάρτης, 24ης Σεπτεμβρίου. Ειδήσεις όπως: 1. Ό ύπουργός Έσωτερικών μετά τή συνάντησή του μέ τόν Κώστα Καραμανλή... 2. Ό διοικητής της Τράπεζας Ελλάδας εξέθεσε στον Κάρολο Παπούλια... 3. Μετά τή συνάντησή της μέ τόν μεσολαθητή Μάθιου Νίμιτς ή Ντόρα Μπακογιάννη... 4. Ό Κάρολος Παπούλιας και ό Τζόρτζο Ναπολιτάνο έγκαίνιασαν... Καί την έπομένη στο άπογευματινό δελτίο της: ...Αυτές τις διαβεβαιώσεις τούς είχε δώσει ό Γιώργος Άλογοσκούφης.

Όπου ή άγένεια οδηγεί σέ ένόχληση: σέ νοηματική ασάφεια και άβεβαιότητα. Κατά πρώτον, δέν πρόκειται για τόν Κώστα Καραμανλή, για τόν Κάρολο Παπούλια, για τήν Ντόρα Μπακογιάννη, για τόν Giorgio Napolitano, για τόν Γιώργο Άλογοσκούφη. Όστερα δέν θά έβλαπτε ό χαρακτηρισμός τους ως κυρίων και κυριών. Η ίσοπέδωση, τήν όποίαν έπιχείρησε ό Άνδρέας Παπανδρέου, για νά ικανοποιήσει τήν άριστερή μάζα πού είχε προσελκύσει. Θύμα της ό προσδιορισμός κύριος και κυρία. Στο κόμμα ως προσφώνηση καθιερώθηκε τό κομμουνιστικό «σύντροφος και συντρόφισσα». Έτσι όδηγηθήκαμε στο Κώστα Καραμανλή. Ό όποιος, έστω και μή κύριος, είναι Κώστας Καραμανλής, όταν βγάζει τά χαριτωμένα παιδάκια του περίπατο στη Ραφήνα. Έδώ είναι πρόεδρος της κυβερνήσεως ή πρωθυπουργός. Ό Κάρολος Παπούλιας, έστω και μή κύριος, είναι Κάρολος Παπούλιας, όταν πηγαίνει στο βιβλιοπωλείο «Νότος» και αγοράζει βιβλία. Έδώ είναι πρόεδρος της Δημοκρατίας. Η Ντόρα Μπακογιάννη έδώ δέν πάει στο Καρπενήσι για τή βάφτιση του έγγονου της. Έστω και μή κυρία, ένήργησε ως ύπουργός Έξωτερικών της Ελλάδος. Καί ό Giorgio Napolitano ως Ίταλός δέν θά έπρεπε νά ίσοπεδωθεί. Ό signor Napolitano λοιπόν στα νιάτα του ήταν ήθοποιός. Έχει μάλιστα πρωταγωνιστήσει σέ έργο του Γέιτς τό 1945 προσεχώρησε στο Κομμουνιστικό Κόμμα. Έδώ ένήργησε ως πρόεδρος της Ίταλικής Δημοκρατίας. Ό ταλαίπωρος, τέλος, Γιώργος Άλογοσκούφης μπορεί νά δίνει όσες διαβεβαιώσεις θέλει. Τό πρόβλημα είναι τί διαβεβαιώσεις δίνει ό ύπουργός Οικονομικών. Κανένας δέν είναι ύποχρεωμένος νά ξέρει ποιός είναι ό κ. Γ. Άλογοσκούφης.

Έδώ. Αναφέρεται στην έκφορά των ειδήσεων, πού άπετέλεσαν τήν άφορμή αυτού του κειμένου. Πρέπει νά προσθέσω πώς δέν πρόκειται για μεμονωμένα περιστατικά. Πρόκειται για γενικό κανόνα. Κυρίως στην τηλεόραση. Η εύγένεια, όμως, ή σαφήνεια, ή ακριβολογία επιβάλλουν ως πρώτη και άπαραίτητη αναγκαιότητα τή χρήση του τίτλου και της ιδιότητας, υπό τήν όποίαν ενεργεί ένα πρόσωπο. Τό κύριος και κυρία δέν βλάπτει. Τό όνομα σέτό μπορεί νά χρησιμοποιείται, όταν έχει προηγηθεί αναφορά και στην ιδιότητα. Παράδειγμα: Αυτές τις διαβεβαιώσεις είχε δώσει ό ύπουργός Οικονομίας και Οικονομικών (κύριος) Γιώργος Άλογοσκούφης... ό ύπουργός είχε δώσει τις διαβεβαιώσεις... ό κ. Άλογοσκούφης επέμενε... Συγγνώμη για τό ύφος μαθήματος. Έτσι όμως γίνεται στον πολιτισμένο κόσμο.

Λίγα λόγια για τήν αυθάδεια των δημοσιογράφων. Κυρίως έξω από τό Μέγαρο Μαξίμου. Είναι ένα θλιβερό θέαμα. Μέ άγωνία μήπως τούς ξεφύγει τό θήραμα: μέ άναιδεια πέφτουν άπάνω στους έξερχομένους: νά τούς κατασπαράξουν. Μερικοί έκδηλώνουν διαθέσεις καννιβαλικές. Οι άλλοι, οι έξερχόμενοι, κυρίως μέλη της κυβερνήσεως, πέφτουν θύματα της ματαιοδοξίας και της άνοησίας τους. Άντί πινακίου φακής: για μισό λεπτό στο γυαλί.

Σημείωση (άσχετη ως προς τό θέμα, σχετική ως προς τό μέσο): Μέ ποιόν τρόπο ή κρατική τηλεόραση αντιπολιτεύεται τήν κυβέρνηση. Βραδινό δελτίο της NET τήν προπερασμένη Κυριακή. Έκτενης αναφορά σέ δημοσκόπηση της «Έλευθεροτυπίας»: ευνοϊκή για τό ΠΑΣΟΚ. Για δημοσκόπηση πού έδημοσιεύθηκε τήν ίδια μέρα στην «Καθημερινή», μιλιά: κάνουν τουμπεκί: μόκο. Ήταν θετική για τόν Καραμανλή. Στη NET οι συντάκτες της, φαίνεται, διαβάζουν μόνο αντιπολιτευόμενο Τύπο.